

nog één keer !

tafels, maar dan anders

Geproduceerd door

Meesterwerk ©

Harrie Meinen

Op de markt gebracht door

DUFORCE
educatieve uitgeverij

Inhoud

1. automatiseren op de basisschool
2. oefenen
  - korte handleiding bij het oefenen
  - het oefenboekje 'nog één keer'
3. toetsen
  - korte handleiding bij de toetsen
  - tafeltoets (groep 5 - september / januari - en groep 6 - september)
  - tafeltoets (groep 6 - januari)
  - registreren (computer)
4. spelletjes
  - stroken schuiven
  - tafeltje prik
  - de tafelklok
  - de tafeltol
5. materialen
  - tafel afspraak
  - strategiekaart
  - tafelkaart
  - tafeldiploma

Samenvatting automatiseren

Groep 3:

- automatiseringsoefeningen (+ en - t/m 10) vanaf januari
- leren splitsen (splitspalen maken)
- minimaal 3 keer per week: automatiseringsbladen (bijvoorbeeld 'nog één keer' en / of 'sommen versnellen')
- werken met de computer (elke dag - bijvoorbeeld 'Ambrasoft')
- strategieën aanleren m.b.v. regels zoals die op de strategiekaarten staan
- elke week een getallendictee (20 sommen - voldoende bij 80% goed)
- elke week 15 minuten automatiseren in spelvorm

Groep 4:

- automatiseringsoefeningen (+ en - t/m 20)
- automatiseringsoefeningen tafels - ('nog één keer' 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 10)
- 3 keer per week: automatiseringsbladen ('nog één keer' / 'sommen versnellen').
- werken met de computer (elke dag)
- strategieën aanleren m.b.v. regels zoals die op de strategiekaarten staan
- elke week een getallendictee (20 sommen - voldoende bij 80% goed)
- elke week 15 minuten automatiseren in spelvorm

Groep 5:

- automatiseringsoefeningen (+ en -)
- automatiseringsoefeningen tafels ('nog één keer' 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 -7- 8 - 9 -10)
- automatiseringsoefeningen deeltafels (bijvoorbeeld bladen uit 'Ambrasoft')
- 3 keer per week: automatiseringsbladen
- werken met de computer (elke dag)
- strategieën aanleren m.b.v. regels zoals die op de strategiekaarten staan
- elke week een getallendictee (20 sommen - voldoende bij 80% goed)

Groep 6:

- automatiseren + en - : uitvallers signaleren m.b.v. bloktoets + en -
- automatiseren tafels / deeltafels: uitvallers signaleren m.b.v. signaaltoets tafels
- d.m.v. computer / huiswerkopdrachten (contract) de tafels / deeltafels en sommen t/m 20 automatiseren

Harrie Meinen
Intern Begeleider

Korte handleiding bij het oefenen

- Het boekje 'Nog één keer' kan in een periode van ongeveer zeven weken doorgewerkt worden, wanneer er elke dag ongeveer vijf minuten in wordt gewerkt.
- Bij het boekje maakt de leerkracht een antwoordenboekje (graag zelf de antwoorden noteren):
  - print eerst alle staande bladen;
  - print vervolgens alle liggende bladen;
  - leg tenslotte de werkbladen op de goede volgorde;
  - (kopieer de bladen aan twee zijden).
- Minimaal drie keer per week wordt vijf minuten geoefend met deze bladen.
- Zijn de vijf minuten voorbij, dan maakt de leerling de rekenopgaven van de rekenmethode.
- Zijn de rekenopgaven af, dan kan de leerling met een andere kleur pen verder gaan om het werkblad uit 'Nog één keer' af te maken.
- De leerlingen krijgen de bladen nagekeken terug (het resultaat kan door de leerlingen voorin het boekje genoteerd worden), zodat ze extra gemotiveerd worden om bij een volgende sessie méér sommen goed te maken.
- De bladen zijn expres niet van 'franje' voorzien (dit kan de leerling afleiden).
- Na een uitprobeerfase van twee jaar, blijkt dat de kinderen zeer gemotiveerd raken wanneer ze sommen mogen maken die ze herkennen.
- Extra motivatie door het vorige record te verbeteren (wedstrijdelement).

Let wel op het volgende:

- Elke keer wordt volgens een vaststaande strategie geoefend.
- Het is belangrijk de leerlingen op de strategie te wijzen: hoe kun je de sommen gemakkelijk oplossen?.
- Het is belangrijk dat de leerkracht de strategie die bij het te maken blad hoort, vóóraf met de leerlingen doorneemt.

De tafel van 5

Een tafel is een optelsom	Tafel 5	10x. 5x.	2x. 4x.
5	$1 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$2 \times 5 =$
$5 + 5 =$	$2 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$4 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 =$	$3 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$2 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 + 5 =$	$4 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$4 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$	$5 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$2 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$	$6 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$4 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$	$7 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$2 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$	$8 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$4 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$	$9 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$2 \times 5 =$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 =$	$10 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$4 \times 5 =$

3x. 6x.	5 meer	5 minder	10x. 9x.	draai om
$3 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$1 \times 5 =$
$6 \times 5 =$	$6 \times 5 =$	$4 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$5 \times 1 =$
$3 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$3 \times 5 =$
$6 \times 5 =$	$6 \times 5 =$	$4 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$5 \times 3 =$
$3 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$4 \times 5 =$
$6 \times 5 =$	$6 \times 5 =$	$4 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$5 \times 4 =$
$3 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$5 \times 5 =$
$6 \times 5 =$	$6 \times 5 =$	$4 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$5 \times 5 =$
$3 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$5 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$6 \times 5 =$
$6 \times 5 =$	$6 \times 5 =$	$4 \times 5 =$	$9 \times 5 =$	$5 \times 6 =$

Draai om	7x.	Alles door elkaar		
$7 \times 5 =$	$2 \times 5 =$	$10 \times 5 =$	$.. \times 5 = 15$	$5 : 5 =$
$5 \times 7 =$	<u>$5 \times 5 =$</u>	$5 \times 5 =$	$.. \times 5 = 30$	$10 : 5 =$
$8 \times 5 =$	$7 \times 5 =$	$4 \times 5 =$	$.. \times 5 = 5$	$20 : 5 =$
$5 \times 8 =$	$3 \times 5 =$	$8 \times 5 =$	$.. \times 5 = 10$	$40 : 5 =$
$9 \times 5 =$	<u>$4 \times 5 =$</u>	$9 \times 5 =$	$.. \times 5 = 20$	$50 : 5 =$
$5 \times 9 =$	$7 \times 5 =$	$2 \times 5 =$	$.. \times 5 = 40$	$25 : 5 =$
$10 \times 5 =$		$3 \times 5 =$	$.. \times 5 = 50$	$15 : 5 =$
$5 \times 10 =$	$6 \times 5 =$	$6 \times 5 =$	$.. \times 5 = 45$	$30 : 5 =$
$0 \times 5 =$	<u>$1 \times 5 =$</u>	$1 \times 5 =$	$.. \times 5 = 25$	$35 : 5 =$
$5 \times 0 =$	$7 \times 5 =$	$7 \times 5 =$	$.. \times 5 = 35$	$45 : 5 =$

Korte handleiding bij de toetsen

- U kunt de toetsen klassikaal afnemen
- Neem de toetsen af in september (= signalering) en in januari (= toetsing)
- Gebruik daarvoor de bladen van het toetsboekje (2 of 3 bladen)

<p style="text-align: center;">Tafeltoets groep 6</p> <p style="text-align: center;">Naam: .....</p> <p style="text-align: center; font-size: small;">Sla het blad pas om als je/of / meester het zegt</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <table style="width: 100%; font-size: small;"> <tr> <td>8x5</td><td>9x5</td></tr> <tr> <td>4x2</td><td>10x2</td></tr> <tr> <td>10x5</td><td>3x5</td></tr> <tr> <td>7x5</td><td>5x5</td></tr> <tr> <td>8x2</td><td>9x2</td></tr> </table> <p style="text-align: center; font-size: 2em; border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 30px; margin: 0 auto;">1</p> <p style="text-align: center; font-size: x-small;">Sla het blad pas om als je/of / meester het zegt</p>	8x5	9x5	4x2	10x2	10x5	3x5	7x5	5x5	8x2	9x2	<table style="width: 100%; font-size: small;"> <tr> <td>9x3</td><td>7x3</td></tr> <tr> <td>3x4</td><td>3x9</td></tr> <tr> <td>8x9</td><td>8x4</td></tr> <tr> <td>8x4</td><td>5x3</td></tr> <tr> <td>8x9</td><td>4x9</td></tr> </table> <p style="text-align: center; font-size: 2em; border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 30px; margin: 0 auto;">2</p> <p style="text-align: center; font-size: small;">Sla het blad pas om als je/of / meester het zegt</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <table style="width: 100%; font-size: small;"> <tr> <td>2x6</td><td>4x7</td><td>4x8</td></tr> <tr> <td>7x8</td><td>3x6</td><td>9x7</td></tr> <tr> <td>3x7</td><td>9x8</td><td>7x6</td></tr> <tr> <td>10x8</td><td>8x7</td><td>5x7</td></tr> <tr> <td>5x6</td><td>9x6</td><td>3x8</td></tr> </table> <p style="text-align: center; font-size: 2em; border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 30px; margin: 0 auto;">3</p> <p style="text-align: center; font-size: x-small;">Sla het blad pas om als je/of / meester het zegt</p>	9x3	7x3	3x4	3x9	8x9	8x4	8x4	5x3	8x9	4x9	2x6	4x7	4x8	7x8	3x6	9x7	3x7	9x8	7x6	10x8	8x7	5x7	5x6	9x6	3x8
8x5	9x5																																			
4x2	10x2																																			
10x5	3x5																																			
7x5	5x5																																			
8x2	9x2																																			
9x3	7x3																																			
3x4	3x9																																			
8x9	8x4																																			
8x4	5x3																																			
8x9	4x9																																			
2x6	4x7	4x8																																		
7x8	3x6	9x7																																		
3x7	9x8	7x6																																		
10x8	8x7	5x7																																		
5x6	9x6	3x8																																		

- Snijd de bladen doormidden en maak er een boekje van
- De kinderen mogen de bladzijde pas omslaan als de leerkracht het zegt
- Werktijd voor groep 5 (zie ook het computerprogramma)

Blad	Welke tafel	Werktijd
1	1 en 10	30 sec.
2	2 en 5	45 sec.
3	3, 4 en 9	1 minuut
4	6, 7 en 8	1½ minuut

- Werktijd voor groep 6 (zie ook het computerprogramma)

Blad	Welke tafel	Werktijd	
		september	januari
1	1 en 10	20 sec.	niet
2	2 en 5	30 sec.	
3	3, 4 en 9	1 minuut	
4	6, 7 en 8	1 minuut	

- De sommen kunnen eventueel klassikaal nagekeken worden
- Registreer de resultaten m.b.v. het computerprogramma

signaleringsstoets tafels - groep 5 (januari) (noteer de score)										
namen		1. Tafel 1 en 10	2. Tafel 2 en 5	3. Tafel 3, 4 en 9	4. Tafel 6,7 en 8	totaal aantal goed	extra oefening nodig?			
		max tijd	30 sec.	45 sec.	1 min.	1,5 min.	kijk bij een ? welke tafel je moet oefenen			
		max.score	10	10	15	15				
1	kees	10	10	15	15	50				
2	jan	8	7	13	12	40	1? 10?	2? 5?		6? 7? 8?
3	miep	5	7	8	7	27	1, 10	2? 5?	3, 4, 9	6, 7, 8
4	klaas	10	10	15	15	50				
5	vera	10	10	15	15	50				
6	koos	10	10	15	15	50				
7						0				
8						0				
9						0				
10						0				
11						0				
12						0				
13						0				
14						0				
15						0				
16						0				

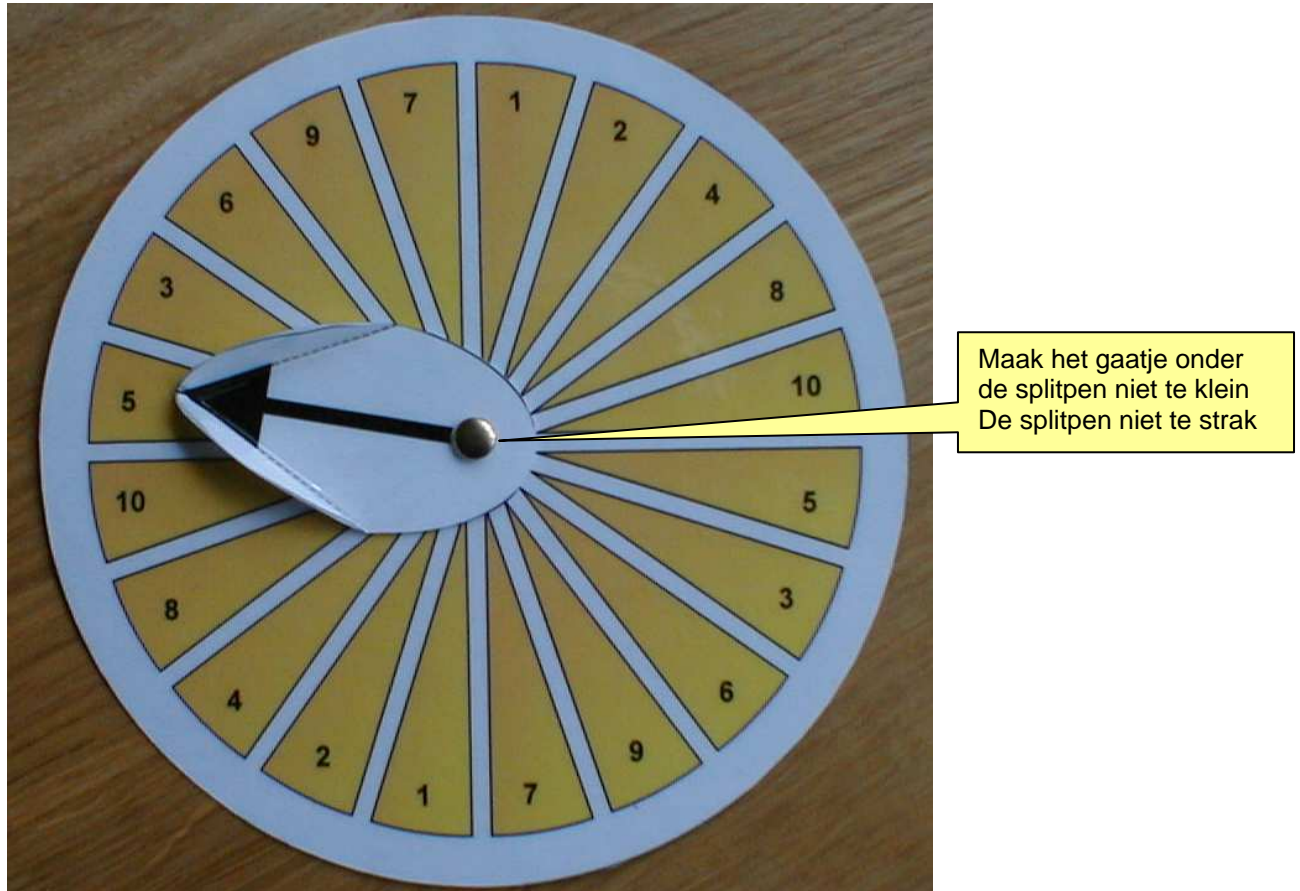
Vul de score in (aantal goede antwoorden). De hokjes kleuren vanzelf grijs (matig) of rood (onvoldoende)

Kleurt hier een vakje grijs of rood, dan betekent dit dat - grijs - één of meerdere tafels niet beheerst zijn, of - rood - waarschijnlijk alle genoemde tafels onvoldoende scores.

- Sla de resultaten op (evt. printen) en bespreek ze met de IB-er
- Bepaal n.a.v. de uitslag (in overleg met de IB-er) welke leerlingen nog extra moeten oefenen m.b.v. 'nog één keer' of extra aandacht krijgen buiten de groep (remedial teaching)

Even snel een tafel oefenen? - maak een tafeltol

- Print de tafeltol (eventueel de gekleurde versie) - laat de kinderen hun eigen tol kleuren
- De tol wordt extra stevig als je hem lamineert
- Het in elkaar zetten van de tol spreekt voor zich

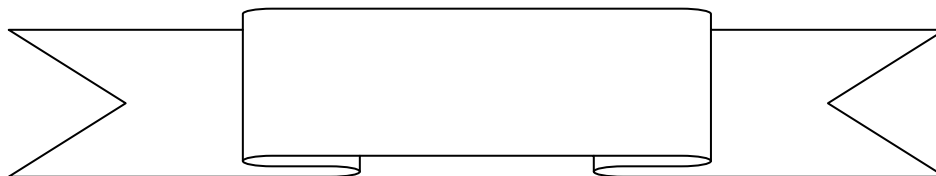
Hoe kun je de tol gebruiken?

- De kinderen oefenen met één tafel: elke keer tellen en de bijbehorende som opschrijven
- De kinderen oefenen met alle tafels: elke keer twee keer tellen en met de getallen de tafelsom maken en opschrijven
- Hoeveel sommen kun je in 5 minuten maken?
- Kun je het record van de vorige dag verbeteren?
- Hoe is natuurlijk leuk om de sommen in een apart schriftje te noteren, dan kun je ook zien of je meer sommen maakte dan de vorige dag

tafel diploma

Van:

Op -dag heeft laten zien dat hij de tafels van t/m
beheerst.

Handtekening

Handtekening

datum:

